

No 7

Utgiven av Svenska Folkförbundet.
Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval.
UTKOMMER ALLA ONSDAGAR

21 febr.

Riksdagsvalen och vi.

Vi estlandssvenskar äro, vad riksdagsvalen beträffar, ställda i in kinkig belägenhet. Vårt ringa antal tillåter oss ej att gå till valen med egen lista, ty huru vi än skulle anstränga oss, blir det dock omöjligt att samla så mycket röster, som skulle behövas för att få in en egen man i riksdagen. Huruvida något parti vore hågat att sluta förbund med oss blott därför, att vi svenskar också finnge in vår man, är högst tvivelaktigt. Alla partier arbeta ju redan med alla dem tillbudsstående medel för sitt eget bästa och kommer nu en eller annan under dessa tider och säger oss vackra ord, så få vi vara mycket försiktiga med att tillmäta dem större betydelse. Det återstår oss således en enda säker utväg, och detta är, att själva utse oss en bundsförvant på vilken vi även kunde lita under sådana omständigheter, men var finna vi en sådan?

Man har utpekade minoriteterna, det skulle således vara tyskar och ryssar. Det är ju sant, att vi höra gemensamt till minoritetsbefolkningen i Estland, men detta är också det enda gemensamma vi har med dem. Föröfrigt är deras ställning till esterna helt annan än vår; det verkliga livet, samt skapandet av vårt gemensamma forsterland har fört oss betydligt mycket mera närmare esterna än någon annan minoritet. Hava vi nu en gång gemensamt med esterna kämpat för gemensamma ideer, samt skapat vårt gemensamma hem, måste det även finnas så mycket förtroende till dem, så att vi inom de estniska partierna söker oss en bundsförvant,

ty det är ju endast med esterna och ej med någon annan vårt svenska folk gått mellan raderna genom de hårda tiderna.

Vårt folk delar sig även i olika meningsskretsar, så det är utomordentligt svårt att utpeka någon viss riktning härvidlag, men skulle någon av oss vara ängslig för att våra nationella krav skulle löpa någon fara, vore det klokast att söka få tillstånd något slags förbund med socialdemokraterna, deras program tillåter ej någon tvångspolitik. Vad som vårt folk i allmänhet beträffar så höra vi även ekonomiskt taget till denna grupp.

Skulle någon vilja påvisa, att vi svenskar äro mera religiösa än vad socialdemokraterna i allmänhet äro, så kan härvid framhållas att socialdemokraternas program lämnar var och en full frihet i utövandet av religionen.

Fiskare, sjömän, torpare, nybyggare, arrendatorer, småbönder, arbetare, ämbets- och handelsmän hava i detta parti en trogen försvare av sina intressen.

J. P—l.

Genmäle.

I Kustbon nr. 6 d. å skriver den kände signaturen „Erik P-n“ med anledning av min artikel i nr. 2 „Några tankar angående de stundande riksdagsvalen“ bl. a.: „Det var en enligt min mening högst egendomlig och „dunkel“ artikel. . . Det lät alldeles, som om en svenskfientligt sinnad person tagit till orda, vars syftemål vore att komma svenskarna till livs. Man fick det intrycket, att han var ute för att fiska i grumligt vatten“. Erik P-n, som själv på-

står, att han vill „slå svensk revelj på stora trumman“, har försökt läsa något mellan raderna i min artikel, som aldrig stod där. Huru skulle han annars kunna komma fram med så grundlösa påståenden om svenskfientlighet m. m. Tvärtom framhöll jag i min artikel just svenskheten såsom huvudsaken, huru vi än annars tänka och handla i politiskt hänseende. Erik P-n tycker måhända, att förslaget att ansluta sig till minoriteterna är svenskfientligt. Det var mitt förslag i nr. 2, ehuru jag icke ville att detta förslag ännu så länge skulle betraktas som propaganda, då flera förslag senare kunde inkomma, vilket också har skett. Konsul Erik Gahlnbäck, som efter mig tog till orda i nr. 3, understödde på det kraftigaste mitt förslag, och det glädde mig, men ehuru Erik P-n lovordar Erik Gahlnbäck's artikel, däri också anslutningen till minoritetsgruppen rekommenderades, så finner han samma tankar hos mig vara svenskfientliga och „fiskande i grumligt vatten“. Egendomligt! Erik P-n skriver mycket vackert om svenskheten i sin artikel, men lämnar osagt, vilken väg svenskarna skola gå, nu då valen stunda. Om man stiger upp för att slå svensk revelj på stora trumman såsom Erik P-n påstår sig göra — och kritiserar andra, så borde man också visa svenskarna den rätta politiska vägen de böra vandra. Men Erik P-n liksom fruktar att säga var skon klämmer, det märker man av hans fraser.

Man riktigt förvånas, att Erik P-n icke själv kom med något förslag, och icke heller bevisade

han, vari svenskfientligheten i min artikel bestod. Det skulle jag dock vilja veta.

Men nu är det så, att politik är politik, och Erik P-n känner mycket litet till våra svenskers sinnesstämning i sådana frågor. Men Erik P-n kunde ändå också säga sin mening. Han säger: „Varer svenske!“ Men säg också till vilket politiskt parti vi skola ansluta oss för att kunna förbli svenska för all framtid. Här är det fråga om politik.

— Till slut ville jag bara tillägga, att det nog är sant, att svenskarna haft och ha mycket gemensamt med esterna, men kom ihåg, att esterna icke kunna ha något emot, om alla svenskar bli ester. De ta nog emot oss med öppna armar, men vi vilja ju, att vår svenska minoritet skall bibehållas. Det är vårt vara och icke vara det politiskt är fråga om. All den forna vänskapliga gemenskapen i väl och ve vi haft med majoritetsbefolkningen är knappast något plus för oss, då det gäller politik. Vi behandlas precis på samma sätt som alla andra minoriteter. Undantag göres icke för oss. Därför vore mitt förslag ännu en gång, att trots alla betänkligheter ändå ansluta oss till andra minoriteter. Vårt politiska vara tryggas ovilkorligen därigenom bäst.

Kustbo.

Skall den svenska bosättningen sammandragas.

„Gammalsvenskbyborna vilja flytta till Sverige,“ står det i Kustbon Nr. 5 och i ett föregående nummer stod som rubrik på en artikel: „Den siste svensken på Dagö,“ är då denna tid snart för dörren, då vi även i Kustbon som rubrik få läsa:

„Den siste svensken i Gammalsvenskby?“ —

Har det verkligen gått så långt? Vart manne denna styrka, mandom, kraft, uthållighet och seghet, som kännetecknade våra förfäder tagit vägen? Sade man inte om dessa, att de kunde endast vinna men ej förlora? Gammalsvenskby är i likhet med svenska Estland svenskhetens yttersta utpost i öster, och som sådan har man ingen rätt att svika.

Flytta gammalsvenskbyborna till Sverige, så är de försvunna och — finnas ej mer! Har Sverige

en by mindre eller mer spelar ingen roll. Manne ej dessa flyttningstankar, vara endast tillfälliga, framkallade av vissa levnadsfösendringar, som dock med tiden kunna förbättras. Det finns ju blomstrande tyska och estniska kolonier i Ryssland, äro svenskarna de svagaste och ur stånd att slå fast rot?

Vi har sett många massflyttningar under dessa oroliga tider, men de flesta hava slutat olyckligt. Vid Estniska republikens tillkomst hemflyttade även tusentals i Ryssland bosatta ester, men många ångrade sig sedan. Även en stor del av våra Nargösvenskar emigrerade för något mera än tio år sedan till Sverige, men de flesta äro nu här tillbaka igen. Det är ju bra, att vi utlandssvenskar älska Sverige, men att älska det så, att man vid varje mindre motgång rusar dit tillbaka igen, är ej manligt. Vi utlandssvenskar, var vi än bygga och bo måste själva skapa vårt Sverige, lyckas vi ej, så låtom oss åtminstone göra vårt eget hem svenskt.

Ett sådant folk, som gammalsvenskbyborna, vilka under många generationer bebott Sydrysslands soliga steeper, där steppens brännande sol uppfostat dem till barn av Södern, komma ej så lätt att bli hemmastadda i Norden. Jag är ej kompetent att bedöma gammalsvenskbybornas flyttningslusta efter som jag ej känner de skäl, vilka driva dem till detta företag. Jordbrist borde det ej finnas eftersom Ryssland har stora steppvidder dugliga för jordbruk, snarare kan det vara det politiska läget, som bereder svårigheter, men vem kan gå i borgen för att läget blir som det är. Rysslands 110 miljoner ordna det nog med tiden så att det duger att leva där. Våra förfäder hava gått vid Östersjöns stränder i århundraden och väntat på bättre tider och vi kan säga, att vi ej blivit besvikna.

Det kommer nog en gång även att uppgå ljus och lycka över Gammalsvenskby. *J. P.—I.*

Gåvor till Birkas.

Av Apotekare Albert Halldin. Eskilstuna, har jag som elevunderstöd ytterligare mottagit femtio (50) kronor. Därjämte har Chilesalpeter kommittén, Göteborg, genom sin representant i Estland, agronom

Gunnar Jäderlund, Reval, ställt fyra (4) säckar chilesalpeter till Birkas lantbruks förfogande.

För gåvorna framföres härmed ett varmt tack!

Birkas folkhögskola den 14 febr. 1929.

E. Adalberth.

Rågöarna.

Kölden och influensen, de två för oss mänskliga så obehagliga gäster, ha även banat sig väg ut till oss. Bäst man gick och resonerade om, huruvida det i år skulle bli någon nämnvärd vinterkyla, efter som redan ett långt stycke av januari månad gått och ingen köld och inga isar fanns, kom kölden och därmed även den förargliga sjukdomen, vilken i andra länder krävt många offer. Hos oss har den dock hittills varit av lindrig art, och fastän den förekommit redan i flera familjer, ha dock inga svårare fall ännu inträffat. Även på skolarbetet har sjukdomen och kölden verkat hindrande, så att skolan har måst stängas på några dagar. Den lägsta temperatur vi hittills haft är 28 grader C. Öppet vatten finnes ännu norrut. *J. P.*

Vormsö Kooperativa Handelsförening håller ordinarie årsstämma i Hullo den 25 febr. kl. 10 (förutsatt att ej oförutsedda hinder, som t. ex. nu pågående smittosamma sjukdomar förorsaka förbud av läkare). På dagordningen: redogörelse för 1929. styrelseval, revisorsval, löpande frågor. *Styrelsen.*

Viks kretsråd

höll sammanträde den 9 februari. På dagordningen vägarnas klassificering, skattbestämning, redogörelse för 1927/28, m. fl. Före behandlingen av de på dagordningen stående frågorna inlämnade sekreteraren Åren sin avskedsansökan, som beviljades. Vid nästa sammanträde väljes ny sekreterare.

De vägar, som förena städer och köpingar upptogs i I kl., alla de övriga huvudvägarna i II kl. I svenskkommunerna upptogs vägarna, i kl. II enl. kretsstyrelsens förslag och undertecknads tillägg, på Nuckö: från Österby till Spithamn, från denna väg till Neve och Sutlep, från Sutlep åt tre håll, på Wormsö från Söderby

— södra vägen via Sviby till Saxby och norra vägen via Rälby till Kärrslätt samt vägen från Hullo via kyrkan till Borrbby.

Skatterna bestämdes till samma storlek som året förut och fiskebåtarna skattefria liksom under det gångna året.

Redogörelsen för 1927/28 antogs. Den slutade med en brist på över 40.000 kronor, som icke influtit. Huvuddelen i bristen utgöres av inkomsterna från sjukhuset, där patienterna lämnat sina avgifter obetalda och nu skola inkrävas genom domstol.

Enhälligt beviljades även, på Wormsö kooperativa Handelsför- enings anhållan, befrielse från vägs-katten.

Hela sammanträdet förflöt, liksom även alla tidigare under denna period, mycket sansat och och sakligt samt räckte endast 4 timmar.

Tyskt förslag att nedlägga trafiken Trelleborg — Sassnitz.

Statsbanedirektionen i Sassnitz har på grund av de svåra isför- hållandena i Östersjön ansett det nödvändigt att genast taga tyska ångfärjan Preussen ur trafik. I samband härmed hemställer di- rektionen i telegram till svenska järnvägsstyrelsen att tra- fiken på linjen Trelleborg Sassnitz omedelbart skulle helt och hållet nedläggas. Järnvägs- styrelsen har emellertid omgående svarat, att man kan räkna med att fr. o. m. söndagen hava båda de svenska färjorna i drift. Järn- vägsstyrelsen har ytterligare del- givit befälhavarens på Konung Gustav V åsikt, att trafiken även om svårigheterna äro stora bör kunna upprätthållas, varför järn- vägsstyrelsen anser det både så- som en tvingande sak och en hederssak att upprätthålla trafiken på routen. Järnvägsstyrelsen be- klagar därför att den ej kan bi- träda det tyska förslaget om drif- tens inställande och hemställer, att isbrytaren Preussen måtte få stanna i Sassnitz för att assistera de svenska färjorna, och att där- för ångfärjan Preussens beramade färd till Stettin måtte uppskjutas, tills vindarna lätta på istrycket och den utan isbrytareskort kan gå dit.

Riksdagen.

Sedan riksdagen antagit bud- geten i första läsningen och remit-

terat densamma till utskotten, har man under de sista tre sammanträ- den ej hunnit med mycket. Den 14 dennes genomlevde parlamentet mycket heta debatter angående det första främmande språket i skolorna. Frågan var tyska eller engelska? Anledning till denna apellation gav bildningsminister Johanssons cirkulär till lärover- ken att det tyska språket får anses som det första främmande språket i motsats mot förra bild- ningsministerns dr. Möttus, bestämmelse att engelskan borde få intaga första platsen. Frågan behandlades både för och emot och blev oavgjord, och dy- ker väl fram igen i en snar framtid.

Den 16 dennes hade riksdagen en lång dag ty sammanträdet som började fredagen kl. 5 e. m. räckte, med anledning av ag- rarpartiets opposition och ob- struktion till lördagen kl. 5, d.v.s. 24 timmar.

Under denna tid höll agraren M. Martinson ett opositionstal, som räckte över 11 timmar. Detta tal är det längsta som hållits i estländska parlamentet. (För nå- gra år sedan höll kommunisten Resen ett tal som varade 8 tim- mar).

Anledning till argrarpartiets beteende gav ett nytt lagförslag s.k. „talumajandus — nöuande seadus“ (lanthushållningens ins- truktionslag). Nämnda lag av- ser att helt och hållet omorgani- sera agronomorganisationen, som förr huvudsakligen organiserats av agrarpartiet och i viss mening varit deras monopol. Emedan de flesta av folkrepresentanterna voro frånvarande och riksdagen således ej beslut för, avslutades sammanträ- det efter 24 timmar utan resul- tat och frågan kommer upp igen vid nästa sammanträde.

Fransk ångare går under Svarta havet.

Från Burgas meddelas, att franska ångaren Jacques Fraissi- net från Marseille sjunkit utanför Sozopolis vid Svarta havets kust. Största delen av besättningen, 40 man, har räddats, men flere besättningsmän saknas ännu. Stor- men hindrar alla efterforskningar.

Köldens verkningar bli allt mera oroväckande i Berlin.

Temperaturen är fortfarande så gott som oförändrad över hela

Tyskland. I Bayern har den ytter- ligare sjunkit betydligt Sälunda inrapporteras från München en temperatur av —31 gr. I Berlin har bristen på grönsaker och kol tilltagit. Över huvud bli köldens verkningar allt mera oroväckande. På fredagen har gasbelysningen i centrum av staden försatts ur funktion. Staden Breslau är på grund av kabelbrand utan elekt- riskt ljus. Järnvägstrafiken på kontinenten fortgår mycket ore- gelbundet. Ett flertal människor har ytterligare frusit thjäl. Elds- vådor på grund av överhettade kakelugnar och kaminer bli allt mera talrika.

Snöstorm vållar stora trafik- svårigheter i södra Norge.

Vid Sörlandet har det sedan ett par dagar rasat en våldsam snöstorm som medfört stora svår- igheter för upprätthållandet av så väl landsvägstrafiken som kust- farten. På vägarna ha flerstädes hopat sig metershöga drivor, och trots intensivt plogningsarbete be- farar man, att trafiken på den stora omnibussrutten längs Sör- landet kommer att stoppas. Ång- båtstrafiken längs kusten är lam- slagen och flere öar fullständigt avskurna från varje förbindelse med fastlandet på grund av den svåra drivisen.

Ett talande bevis för de hårda väderleksförhållandena är att en mängd sjöfåglar, som kommit med isen från det danska landet, på- träffats döda utanför Arendal.

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
S. Karja tän. 15.

*Trenumera
på Kustbon!*

Svensk-Finska St. Mikael församlingens
röstberättigade medlemmar sammankallas till ordinarie

ALLMÄN STÄMMA

Söndagen, den 3. mars 1929, kl. 12 p. d.
å Riddaregatan, 3.

A n m. I fall det erforderliga antalet röstberättigade ej infinner sig till den utsatta tiden, så avhålls stämman, — oavsett de röstades antal, — en $\frac{1}{2}$ timme senare samma dag.

DAGORDNING:

- 1) Kassaredovisning för 1928.
- 2) Budgetuppställning för 1929.
- 3) Val av 5 kyrkorådsmedlemmar,
3 revisorer, 2 representanter till
kyrkodagen och prostsynoden jämte kandidater.

Utdrag ur kyrkolagen:

§ 2. I den av församlingsmedlemmar sammansatta allmänna stämman äga alla av båda könen konfirmerade medlemmar, som fyllt 20 år, minst ett år stått i församlingens kyrkobok, ordentligt erlagt sina utskylder till församlingen, och som icke berövats valrätten genom de lokala självstyrelse-institutionerna, med rösträtt deltaga.

§ 7. Församlingens röstberättigade medlemmar kunna även själva uppställa kandidater, som mot svara fordringarna i § 8. Ett dyligt skriftligt förslag till styrelsen måste vara försett med 10 underskrifter och inlämnas icke senare än en vecka före valen.

§ 8. Passiv valrätt äger varje församlingsmedlem, som mot svarar de i § 2 nämnda fordringarna och fyllt 25 år.

Å kyrkorådets vägnar:

H .Pöhl

Ordförande.

D. Petterson

Sekretare.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A **STOCKHOLM** Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING

BRANDFÖRSÄKRING

TRANSPORTFÖRSÄKRING

OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig till över

över hundra millioner cent.

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

**Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är!**

*Sönd. den 24 hålles
gudstjänst i försam-
lingssalen på vanligt tid.*

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningskola

Tel. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NOR 19203
Specialitfär för Spetsar och Broderier. — Rikt ut-
säl av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar. Be-
ställningar ä linneutstyrslar. Order till landsorten
expedieras omgående.

BILJETTER med tåg och båtar i hela världen
SOVPLÅTSBILJETTER
Hjälp och råd vid PASSVISERINGAR RESGODS-
FÖRSÄKRINGAR MYNTVÄXLING

A.-B. Nordisk Resebureau

Göteborg — Stockholm — Malmö

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlikeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD
Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

alla variationer erhållas hos varje blomster-
handlare i riket

Betald annonsplats

SHELL

BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

SVEABLÄNDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

STORA HOTELET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.
Post-telegram- & telefonadress: Stora Hotellet.
Linköping Intern. hotellcode. 38 rum med 50
bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbel,
rum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag ar
3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

Aktiebolaget

GESTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO
Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.
Goda kvalitéer och billiga priser.

Jönköpings stads och läns sparbank.

Stiftad 1831.
Huvuakontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
i Jönköping, Huskvrana, Norrahammar, Små-
lands Taberg.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29.

NORRKÖPINGS APOTEKARES MINERALVATTEN-AKTIEBOLAG

Grundat 1874
Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik
Kontor o. Fabrik: Repslagareg. 31,
NORRKÖPING

UPSALA-EKEBY AKTIEBOLAG

Telegramadress. Postadress. Telef. UPSALA
EKEBY UPSALA EKEBYBRUK Riks 90 Allm. 92
Kakelugnar, Öppna spisar Väggbeklädnads-
plattor Keramik, Mur- & Taktegel Glasera,
Fasadtegel Dräneringsrör.